

26 juli 2026

Wie aarzelt, moet niet denken dat hij iets van de Heer zal krijgen. Jakobus 1

Poe, dat is pittig. Je moet blij zijn met beproevingen, schrijft Jakobus. En je mag niet twijfelen als je bidt. Zo klinkt het. Als je je verdiept in gebedsverhoor, kom je Jakobus 1:5-8 nogal eens tegen. Er zijn bidders die graag net zo radicaal zijn als Jakobus. Die bij Jakobus 1 schrijven dat het hier gaat om mensen die er aan twijfelen of hun gebed wel wordt verhoord. Mag je twijfelen als je bidt? Mag je bidden voor je zieke zoon: Ik geloof Heer, maar kom mijn ongeloof te hulp! Mocht Jezus bidden of zijn Vader deze beker aan Hem voorbij zou laten gaan? Wat wil Jakobus nu eigenlijk zeggen?

Het eerste wat opvalt is dat het hem gaat om een gebed om *wijsheid*. Uitkijken dus, niet zomaar algemene waarheden gaan roepen bij zijn opmerkingen.

Blijkbaar hebben de lezers van dit briefje *wijsheid* nodig. Ze wonen als migrant in de diaspora (1:1) en moeten hun leven opnieuw uitvinden. Sommigen lukt dat goed, die weten hoe je snel rijk wordt. Maar de meesten zijn arm (beide groepen worden aangesproken in deze brief). En vooral die arme lezers zijn niet gelukkig. Ze mopperen, en ze roddelen, en ze zijn jaloers, en ontevreden. En de rijken zijn egoïstisch. Je komt het allemaal tegen in dit briefje. Nou, dit alles bij elkaar maakt het geloof van deze mensen er niet beter op: het wankelt.

Kijk – en in dit verband schrijft Jakobus over *twijfel*. Hoe reageer je op beproevingen?

Als je niet uitkijkt, raak je God kwijt. Word je onverschillig. Of zelfs boos. Hoe valt dit nou te rijmen met God! Waarom laat Hij zulke dingen gebeuren! Dus je laat het maar een beetje lopen. Je bidt nog wel, maar het zegt je allemaal niet zo veel meer. En je gaat maar proberen zo veel mogelijk te maken van je leven. Jakobus heeft het over vriendschap met de wereld (4:4). Let erop hoe hij de lezers noemt: *dipsychos*. Dat betekent: met twee zielen. Of: één ziel die in tweeën verdeeld is. Dat is iemand die heus nog wel in God gelooft, maar die eigenlijk net zo graag (of liever) in de wereld leeft. Verderop in de brief roept Jakobus: Zuiver je hart, *dipsychoi*! (4:8) Laat er niet van alles in je hart rommelen - ga één kant op!

Kijk, om déze twijfel gaat het in Jakobus 1! Niet om twijfel of je gebed wel verhoord zal worden. Maar om een veel grotere twijfel: of je überhaupt nog wel met God verder wilt.

En dan schrijft Jakobus niet dat zijn lezers moeten bidden om kracht. Of om vrede. Dat zou je misschien verwachten, als bemoeiding voor deze migranten. Maar kracht kan je bevestigen in de weg die je zelf gekozen hebt en misschien is dat niet de weg van de Heer! Jakobus moedigt ze aan tot wijsheid. Niet te verwarren met intelligentie. Intelligente mensen kunnen onwijze keuzes maken, en eenvoudige mensen kunnen wijze keuzes maken. Wijsheid begint bij de Heer (Spreuken 9:10). Dat je rekening houdt met Hem. Onwijsheid is dat je vooral rekening houdt met jezelf. Over onwijsheid schrijft Jakobus: Er is een wijsheid die niet van boven komt: ze is aards, ongeestelijk, demonisch, vol jaloezie en egoïsme (3:15-16). En daar dus tegenover: De wijsheid van boven is zuiver, vredelievend, mild, meegaand. 3:17

Je krijgt te maken met beproevingen – welke gelovige krijgt dat niet? Logisch dat je daarvan schrikt. Maar dan?

Als de Heer je dan een bepaald inzicht geeft, laat zien welke deuren of ramen er open gaan, dan moet je niet ineens zeggen: Maar ik wil helemaal niet die kant op.

De wijsheid van boven is meegaand. Vind je dat niet mooi? Ja, ook wel moeilijk hoor. Je eerste reflex bij een beproeving is altijd weerstand en tegenstribbelen. Maar meegaand, mild – wat ben je gezegend als je zo kunt reageren op beproevingen.

Dus: niet klagen, maar dragen, en bidden om – *wijsheid*!

Suggesties voor een gesprek.

1. Wat doet de stelligheid van iemand als Tom de Wal met jou?
Jakobus is hartelijk - hij heeft het steeds over 'mijn broeders en zusters' - maar ook wel hard. Wat vind je daarvan?
2. Weet je voorbeelden uit de Bijbel van mensen die heus wel twijfelend hebben gebeden?
3. NBV21 vertaalt in vers 7 *dipsychos* met 'aarzelend'. De Naardense Bijbel heeft 'dubbel van ziel'.
Je kunt een gebed aarzelend bij de Heer brengen. Je kunt ook in twee werelden leven.
Wat is voor jou het verschil?
4. De wijsheid van boven is meegaand. Vind je dat niet al te ... meegaand...?
5. Wat zie jij om je heen van dat verschil tussen wijsheid en intelligentie?
6. In hoeverre denk je dat Jakobus 1 je zou kunnen helpen als je teleurgesteld in God bent? Of boos op Hem?